

Петар ВЛАХОВИЋ

РИЈЕЧ НА ОТВАРАЊУ НАУЧНОГ СКУПА „ПАВЛЕ РОВИНСКИ И ЦРНА ГОРА”

*Поштовани Предсједнице ЦАНУ,
Уважени чланови ЦАНУ,
Поштовани чланови Одбора за етнологију,
Поштовани учесници овој научној скупи ЦАНУ,
Цијењене даме и господо!*

Пала ми је у дио особита част да Вас у име Црногорске академије наука и умјетности, њеног Одјељења друштвених наука, Одбора за етнологију и у своје лично име, све скупа топло поздравим и пожелим добродошлицу на научни скуп „Павле Ровински и Црна Гора”.

Има више разлога за одржавање научног скупа о Павелу Аполоновичу Ровинском. Прошло је 127 година од његовог доласка у Црну Гору (1879). Провео је непрекидно у непосредним проучавањима црногорског народа око 27 година (1879-1906) и како би се то у Црној Гори с изузетним поштовањем, народским говором, рекло „мијенио овај свијет и преселио се у вјечност” прије 90 година.

„Павле Рус” или „Господин Рус”, како је у народу из милоште називан, Црну Гору је сматрао својом другом отаџбином. Посветио јој је сву своју стваралачку и умну снагу, па је тешко претпоставити, како својевремено написа проф. Радосав Меденица, да ће икада више један странац остати у тако доброј успомени код народа, толико се са њим сродити и задобити толико љубави и поштовања, као што је то постигао Павле Ровински у вријеме свога, скоро трдеценијског, боравка у Црној Гори. Ови разлози, а посебно научно дјело Павла Ровинског, руководили су Црногорску академију наука и умјетности да усвоји предлог Одбора за етнологију и организује овај научни скуп.

Павле Ровински је, као што је познато, објавио у Руској академији наука вишетошно капитално дјело „Црна Гора у прошлости и садашњости”,

које је код нас преведено и објављено 1993. и 1994. године, у сарадњи издавачких кућа из Цетиња и Новог Сада. Издавачка кућа ЦИД из Подгорице издвојила је и посебно издала 1998. Том I и Том II „Етнографије Црне Горе” Павла Ровинског. ЦИД је, као издавач, овоме придружио и објавио још двије обимне књиге: П. Ровински „Записи о Црној Гори” (2001) и П. Ровински, „Студије о Црној Гори” (2004). На овај начин, уз Зборник који је Нико Симов Мартиновић приредио и објавио на Цетињу 1967. године, под насловом „Ровински о Његошу”, преведено је готово све што је Павле Ровински објелоданио на руском језику о Црној Гори.

Ровински је у свом научном дјелу о Црној Гори обухватио географију, историју, етнологију, материјалну народну културу, духовно народно стваралаштво, друштвени живот, поглед на живот и свијет. Обратио је пажњу на уређење државног живота, његову организацију, организацију цркве и школе, као и на археолошко културно наслеђе које је у вријеме Ровинског било тек на почетку истраживања. Описао је многе историјске споменике. Проучио је племена и њихову улогу, братство и организацију живота у породици. Комплексно је представио Црну Гору и живот њеног становништва и на основу непосредних теренских проучавања и тада доступних историјских докумената, оставио изузетно научно дјело о Црној Гори од трајне научне вриједности. Ово ће, надамо се, потврдити, продубити и допунити саопштења о којима ће бити ријечи на овом научном скупу.

У име Одбора за етнологију ЦАНУ и Црногорске академије наука и умјетности, захваљујем свима који су на било који начин допринијели организовању овог научног скупа. Захваљујем посебно госпођи Славки Цицмил, самосталном савјетнику у ЦАНУ, која је, као секретар Организационог одбора овог скупа, веома помогла у његовом организовању.

Захваљујем сарадницима средстава јавног информисања који прате дјелатност скупа и који ће о његовом раду обавијестити ширу јавност.

Користим ову прилику да Одбору за етнологију Црногорске академије наука и умјетности изразим дубоку захвалност за самопрегорно организовање овог научног скупа који има велики значај за научно упознавање културно-историјске мисли у Црној Гори. Учесницима у раду топло захваљујем на труду који су уложили и одазвали се на позив за овај скуп, у жељи да чињеницама и својим научним визијама допринесу бољем упознавању културно-историјских проблема и даљем развоју етнолошке научне мисли у Црној Гори јер ће, кроз своја саопштења, освјетлити, допунити и осавременили огромно научно стваралаштво Павла Ровинског. У то име, отварам научни скуп „Павле Ровински и Црна Гора” и желим успјех у његовом раду.